

Rundskriv

fra Kommunal- og arbeidsdepartementet.

J.nr. 3655/67 D.

Til fylkesmennene.

Lov av 28. april 1967 om sanering av tettbygde strøk.

Stortingets vedtak om lov om sanering av tettbygde strøk ble sanksjonert av Kongen den 28. april 1967. Ved kongelig resolusjon av 8. juni 1967 er det bestemt at loven skal tre i kraft med virkning fra 1. juli 1967. Loven har følgende ordlyd:

Kapittel I. Formål og virkekrets.

§ 1.

Denne lov har til formål å legge forholdene til rette for fornyelse av tettbygde strøk med sikte på at bebyggelsen og utnyttelsen ellers kan fylle tidens og fremtidens krav. Hva som skal regnes som tettbygd strøk i lovens forstand, avgjøres av departementet med bindende virkning.

Loven gjelder for de kommuner eller deler av kommuner hvor bygningsloven av 18. juni 1965 gjelder.

Kapittel II. Saneringsmyndighetene.

§ 2.

Kommunestyret skal føre tilsyn med at saker til fremme av formålet etter § 1 blir tatt opp og kan gi bygningsrådet i oppdrag å fremme slike saker.

Bygningsrådet skal vurdere behovet for saneringstiltak og under arbeidet med regulerings- og byggesaker legge vekt på å fremme slike tiltak. Rådet skal utarbeide oversikter for kommunestyret over de tettbygde strøk som etter rådets mening bør saneres og etter hvert fremme enkeltsaker i samsvar med § 5.

Hvor særskilt reguleringsråd er opprettet, trer dette i bygningsrådets sted ved behandling av saker etter denne lov.

§ 3.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med saneringsvirksomheten i kommunene og så langt det er mulig gi kommuner og bygningsråd hjelp med deres gjøremål etter denne lov.

§ 4.

Vedkommende departement er den sentrale myndighet etter denne lov.

Departementet kan oppnevne rådgivende utvalg til hjelp ved behandling av spørsmål som krever særlig kyndighet.

Kapittel III. Saneringsvedtak.

§ 5.

Når bygningsrådet finner det påtrengende nødvendig at et tettbygd strøk i kommunen fornyes, skal det utarbeide forslag om sanering. Saneringsforslaget skal inneholde opplysninger om:

1. strøkets avgrensing og karakter,
2. gater, plasser og bebygde og ubebygde tomter og andre områder samt bygninger og andre faste innretninger i strøket,
3. utnyttelsen av de enkelte tomter og bygninger og andre faste innretninger i strøket,
4. de forhold som har vært avgjørende for avgrensingen av strøket og som tilsier at strøket fornyes.

Kommunestyret kan pålegge bygningsrådet å utarbeide saneringsforslag for bestemte strøk.

Kommer det utkast til saneringsforslag for bestemt strøk fra grunneiere eller festere som representerer minst halvparten av strøkets areal, skal bygningsrådet snarest mulig behandle utkastet og ta standpunkt til det. Finner bygningsrådet ikke tilstrekkelig grunn til å legge fram saneringsforslag på grunnlag av utkastet, avgjør kommunestyret om saneringsforslag likevel skal utarbeides.

§ 6.

Bygningsrådets forslag etter § 5 legges fram for formannskapet som tar standpunkt til om saken skal fremmes.

Vedtar formannskapet å fremme saken, skal hver enkelt grunneier (rettighetshaver) i strøket gjøres kjent med forslaget og rådighetsinnskrenkningene etter § 11 og gis høve til å uttale seg. I forhold til grunneiere (rettighetshavere) som det er uforholdsmessig

vanskelig å nå fram til, er det likevel nok at dokumentene legges ut til ettersyn med oppfordring til alle vedkommende om å komme med sine merknader innen en bestemt frist, som ikke må settes kortere enn 5 uker. Kunngjøring om utleggingen skal tas inn i Norsk Lysingsblad og minst to blad som er alminnelig lest på stedet. Fristen regnes fra kunngjøringen i Norsk Lysingsblad. Kommer det merknader innen fristens utløp, skal bygningsrådet ta saken opp til ny behandling.

Melding om formannskapets avgjørelse etter denne paragraf skal snarest mulig forelegges kommunestyret, som kan endre avgjørelsen.

§ 7.

Etter at saken er behandlet i samsvar med § 6 annet ledd, skal den legges fram for kommunestyret.

Treffer kommunestyret vedtak om sanering, skal det i vedtaket nøyaktig angi avgrensingen av det strøk som skal saneres. Kommunestyret kan, etter at bygningsrådet er gitt høve til å uttale seg, endre den avgrensing som bygningsrådet har foretatt. Dersom endringen berører nye arealer, skal vedkommende grunneiere (rettighetshavere) varsles og gis høve til å uttale seg i samsvar med § 6 annet ledd.

Samtidig med saneringsvedtak etter annet ledd skal kommunestyret treffe vedtak om finansieringsprogram for erverv av faste eiendommer, og rettigheter i faste eiendommer, i saneringsstrøket.

Vedtar kommunestyret ikke å fremme saken, skal grunneierne (rettighetshaverne) i det foreslåtte saneringsstrøk underrettes om at rådighetsinnskrenkningene etter § 11 er falt bort (jfr. § 12).

§ 8.

Departementet avgjør om kommunestyrets saneringsvedtak etter § 7 annet ledd skal stadfestes. Saken sendes gjennom fylkesmannen som avgir uttalelse.

Departementet kan, etter at kommunestyret er gitt høve til å uttale seg, endre den avgrensing av saneringsstrøket som kommunestyret har foretatt. Dersom endringen berører grunneiere (rettighetshavere) som tidligere ikke er gitt høve til å uttale seg, skal disse varsles i samsvar med § 6 annet ledd.

Ved stadfestelsen skal departementet fastsette en rimelig frist innen hvilken kommunen eller annet rettssubjekt som skal stå for saneringen, må ha ervervet:

- a) eiendomsrett til samtlige faste eiendommer i saneringsstrøket, og
- b) enhver tomtefesterett eller liknende leie- eller bruksrett som hviler på eiendommer i saneringsstrøket og som ikke er opphørt eller brakt til opphør senest ved utløpet av den fastsatte frist.

Det er tilstrekkelig at det innen fristens utløp er inngått kjøpeavtale eller gjort vedtak om forkjøp. Ved ekspropriasjon er det tilstrekkelig at eksproprianten innen fristens utløp har begjært skjønn og forpliktet seg til å gjennomføre ervervet.

Departementet kan når særlige grunner foreligger, forlenge den frist det har fastsatt etter tredje ledd.

§ 9.

Om stadfestet saneringsvedtak skal kommunen straks gi hver enkelt grunneier (rettighetshaver) i strøket melding i anbefalt brev. I forhold til grunneiere (rettighetshavere) som det er uforholdsmessig vanskelig å nå fram til, er det likevel nok at meldingen kunngjøres i Norsk Lysingsblad og minst to blad som er alminnelig lest på stedet. Meldingen skal gi opplysning om strøkets avgrensing og den frist som er fastsatt etter § 8, om innskrenkningene i rådighetsretten etter § 11 og om kommunens rett etter §§ 13 og 18. Samtidig skal kommunen la meldingen tinglyse på de berørte eiendommer.

Når eiendom eller areal som tidligere har vært undergitt rådighetsinnskrenkninger etter § 11, ikke omfattes av det stadfestede saneringsvedtak, skal kommunen videre underrette vedkommende grunneiere (rettighetshavere) om at rådighetsinnskrenkningene er falt bort. Det samme gjelder dersom kommunestyrets saneringsvedtak ikke blir stadfestet (jfr. § 12).

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende ved fristforlengelse etter § 8.

§ 10.

Ved endring av avgrensingen av strøk som omfattes av stadfestet saneringsvedtak, får reglene om saksbehandlingen i dette kapittel anvendelse.

Kapittel IV. Rådighetsinnskrenkninger.

§ 11.

Fra den tid saneringsforslaget er gjort kjent i samsvar med § 6 annet ledd, jfr. § 7 annet ledd, kan grunneierne (rettighets-

haverne) i det strøk som er foreslått sanert, ikke gjøre rett gjeldende etter en foreliggende reguleringsplan. Heller ikke kan de gjøre gjeldende slik rett etter bygningsloven som de ellers kan når et strøk skal omreguleres.

Fra samme tid skal reglene om innskrenkninger i rådighetsretten etter § 28 i lov av 23. oktober 1959 om oreigning av fast eiendom gjelde tilsvarende for grunneiere (rettighetshavere) i det foreslåtte saneringsstrøk.

Krav om erstatning for rådighetsinnskrenkninger etter denne paragraf avgjøres i samband med ekspropriasjonsskjønnet, men ved særskilt skjønn dersom ekspropriasjonsskjønn ikke blir holdt.

§ 12.

Vedtar kommunestyret ikke å fremme saneringssaken, jfr. § 6 siste ledd og § 7, eller blir kommunestyrets saneringsvedtak ikke stadfestet, jfr. § 8, faller rådighetsinnskrenkningene etter § 11 bort.

For eiendom som ligger i det foreslåtte saneringsstrøk, men som ikke omfattes av det stadfestede saneringsvedtak, faller rådighetsinnskrenkningene bort i og med stadfestelsen.

For eiendom som omfattes av det stadfestede saneringsvedtak, gjelder rådighetsinnskrenkningene etter § 11 fortsatt inntil videre. Blir eiendommen (rettigheten) ikke innen fristens utløp ervervet i samsvar med § 8, opphører innskrenkningene å gjelde i forhold til grunneieren (rettighetshaveren).

Kapittel V. Forkjøpsrett.

§ 13.

Når departementet har stadfestet et saneringsvedtak, har kommunen så lenge fristen etter § 8 ikke er løpt ut, forkjøpsrett når eiendomsrett til fast eiendom i saneringsstrøket føres over til ny eier ved salg, gave, makeskifte eller tvangssalg. Det samme gjelder ved stiftelse eller overføring av slik rettighet som nevnt i § 8 tredje ledd, punkt b.

Forkjøpsretten kan ikke gjøres gjeldende overfor erverver som før departementets stadfestelse av saneringsvedtaket har fått tinglyst skjøte eller tinglyst kjøpekontrakt på eiendommen eller tinglyst atkomstdokument til rettigheten. Det samme gjelder overfor erverver som før nevnte tidspunkt har fått stadfestet auksjonsbud eller har tiltrådt bruken i henhold til skriftlig kontrakt.

Forkjøpsretten kan heller ikke gjøres gjeldende når erververen

er nærmere odelsberettiget til eiendommen enn den tidligere eier eller er den tidligere eiers (rettighetshavers) ektefelle eller beslektet eller besvogret med den tidligere eier (rettighetshaver) i opp- eller nedstigende linje (herunder adoptivbarn) eller i første eller annen sidelinje.

§ 14.

Kommunens forkjøpsrett etter denne lov går foran forkjøpsrett på kontraktsrettslig grunnlag.

§ 15.

Overdrager og erverver av eiendom eller rettighet som omfattes av kommunens forkjøpsrett etter denne lov, skal straks gi skriftlig melding til kommunen. Det skal gis opplysning om alle vilkår for overføring av eiendommen eller rettigheten. Ved gave og gavesalg skal det beløp som svarer til eiendommens (rettighetenes) verdi oppgis. Avskrift av kontrakt og pristakst skal vedlegges hvis slike dokumenter foreligger.

Tinglysingsdommeren skal straks melde fra til kommunen ved tinglysing av dokument om overføring av eiendom eller rettighet som nevnt i første ledd, forutsatt at melding om stadfestet saneringsvedtak er tinglyst for eiendommen etter § 9. Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om tinglysingsdommerens meldeplikt.

Vedtak om å nytte forkjøpsrett etter denne lov må være gjort innen 3 måneder etter at kommunen har fått skriftlig melding etter første eller annet ledd. Når det foreligger gyldig vedtak om å gjøre forkjøpsretten gjeldende, skal ordføreren straks sende melding om vedtaket til overdrager og erverver. Skal det ved skjønn fastsettes vilkår for kommunens overtaking av eiendommen (rettigheten) etter § 16, må begjæring om dette være innkommet til retten innen 14 dager fra kommunestyrets vedtak. Forkjøpsretten faller bort dersom kommunestyret ikke innen 1 måned etter at skjønnet er blitt endelig, har gjort vedtak om å nytte den.

§ 16.

Når forkjøpsretten gjøres gjeldende, trer kommunen inn i erververens rettigheter og plikter. Ved gave og gavesalg fastsettes vederlaget i tilfelle av tvist ved skjønn. Ved tvangsauksjon gjelder reglene i lov av 10. desember 1920 om erhvervelse av dyrket mark § 35 tredje ledd tilsvarende.

Gjelder overføringen også løsøre, eller fast eiendom eller rettighet i fast eiendom som ikke omfattes av kommunens forkjøpsrett,

men som naturlig bør følge med, kan overdrageren kreve at forkjøpet skal ha det videre omfang. Er hele eller en del av vederlaget fastsatt til annet enn penger, skal ytelsen gjøres om i penger. Er det stilt noe vilkår som ikke har økonomisk verdi, faller det bort uten vederlag.

Erververen har krav på vederlag for nødvendige utlegg han har hatt i samband med ervervet.

Kommer partene ikke til enighet om forhold som nevnt i annet og tredje ledd, avgjøres tvisten ved skjønn. Det samme gjelder tvist om verdien av løsøre eller fast eiendom eller rettighet i fast eiendom, som ikke omfattes av forkjøpet, når det er fastsatt en samlet pris for dette og for det forkjøpet skal omfatte.

Har overdrageren betinget seg rett til gjenkjøp eller har overdrageren eller erververen rett til å gå fra avtalen dersom forkjøpsrett blir nyttet, kan dette ikke gjøres gjeldende mot kommunen eller den som utleder rett fra kommunen. Det samme gjelder når overdrageren eller erververen har rett til å gå fra avtalen på vilkår som det ikke ligger i kommunens hånd å kunne oppfylle.

§ 17.

Den som etter at kommunens forkjøpsrett ble aktuell har fått tinglyst hjemmel til fast eiendom eller rettighet i fast eiendom som kommunen gjør gjeldende forkjøpsrett til, plikter etter krav fra kommunen å overføre eiendommen eller rettigheten til kommunen mot at kommunen foretar oppgjør etter reglene i § 16.

Kapittel VI. Ekspropriasjon.

§ 18.

Når departementet har stadfestet et saneringsvedtak, kan kommunen så lenge fristen etter § 8 ikke er løpt ut, etter vedtak av kommunestyret ekspropriere faste eiendommer, og rettigheter i faste eiendommer, i saneringsstrøket. Etter anbefaling av kommunestyret kan departementet samtykke i at annet rettssubjekt som skal stå for saneringen, får rett til slik ekspropriasjon.

§ 19.

Når det i samsvar med § 6 er vedtatt å fremme et saneringsforslag, kan kommunestyret kreve skjønn til fastsetting av erstatning for tilfelle av ekspropriasjon etter § 18. Kjennelse etter § 53 i lov av 1. juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonssaker og odelsløsning kan bare kreves etter at kommunestyrets saneringsvedtak er stadfestet av departementet.

§ 20.

Når det er gått 3 år etter stadfestelsen av saneringsvedtaket og fristen for erverv av eiendom (rettighet) som nevnt i § 8 ikke er løpt ut, kan grunneieren (rettighetshaveren) kreve at kommunen eller annet rettssubjekt som skal stå for saneringen, straks eksproprierer eiendommen (rettigheten).

§ 21.

Blir fristen etter § 8 ikke overholdt, har den tidligere eier (rettighetshaver) rett til å løse den eksproprierede eiendom (rettighet). Oveigningslovens § 10, annet ledd, første — tredje punktum, gjelder tilsvarende.

Kapittel VII. Forskjellige bestemmelser.

§ 22.

Til å avgi skjønn etter denne lov brukes den samme skjønnsinstitusjon og de samme regler om saksbehandling som når det i vedkommende kommune holdes ekspropriasjonsskjønn etter bygningsloven.

§ 23.

Når det er foretatt ekspropriasjon etter denne lov, bør kommunen så vidt mulig gi de tidligere huseiere adgang til å overta annen tjenlig tomt.

Kommunen skal skaffe midlertidig husrom til den som blir uten bolig som følge av sanering etter denne lov.

Kapittel VIII. Ikrafttreden. Endringer i andre lover.

§ 24.

Denne lov trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra samme tid foretas følgende endringer i disse lover:

1. Midlertidig lov av 30. juni 1950 om boligformidling. Paragraf 17 skal lyde:

Kommunestyret kan fastsette at bygning ikke kan rives uten samtykke av boligformidlingsnemnda, unntatt i følgende tilfelle:

1. når bygningen er eksproprieret av det offentlige til nedrivning,
2. når bygningen ligger innenfor et område som omfattes av et stadfestet saneringsvedtak, og er ervervet av kommunen eller

andre som etter kommunestyrets samtykke skal stå for saneringen,

3. *når bygningsmyndighetene gir pålegg om riving etter bygningsloven.*
2. Lov av 23. oktober 1959 om oreigning av fast eiendom § 30. Nytt nr. 47 skal lyde:
Lov om sanering av tettbygde strøk.

Om lovens forarbeider vises til innstilling av 26. november 1964 fra Saneringskomitéen, Ot. prp. nr. 32 (1965—66), Innst. O. XII (1966—67) fra Stortingets kommunalkomité og forhandlinger i Odølstinget den 13. april 1967 og i Lagtinget den 20. april 1967.

Departementet skal nedenfor knytte noen merknader til en del av lovens bestemmelser.

Formål og virkekrets (§ 1).

Formålet med den nye loven er å tilveiebringe særlige virkemidler for gjennomføring av kvartal- eller strøksanering, slik at grunnarealene kan utnyttes på en måte som svarer til de krav utviklingen stiller. Viktige faktorer ved vurderingen av fornyelsesbehovet vil være hensynet til samferdsel, næringsvirksomhet og boliger, men også utviklingen på andre felter i samfunnslivet kan være av avgjørende betydning.

Loven gjelder for alle tettbygde strøk der den nye bygningsloven gjelder. Departementet avgjør med bindende virkning hva som skal regnes som tettbygd strøk i lovens forstand.

Saneringsmyndighetene (§§ 2—4).

Saneringsoppgavene er knyttet til arbeidet med å utvirke og gjennomføre tidsmessige reguleringsplaner for tettbygde strøk og er lagt til de vanlige bygningsmyndigheter: Bygningsråd (reguleringsråd), kommunestyre, fylkesmannen og Kommunaldepartementet. Kommunen vil her som ellers i bygningslovgivningen ha ansvaret for at oppgavene blir tatt opp og vurdert og for at tiltakene blir gjennomført på betryggende måte. Omfanget av og tempoet i saneringsarbeidet beror på kommunens innsats. Det er viktig at kommunen til enhver tid har oversikt over saneringsbehovet og går aktivt inn for en planmessig fornyelse av tettbygde strøk i kommunen.

Ansvaret for forberedelsen av sakene ligger hos bygningsrådet eller reguleringsrådet. Dette er ikke til hinder for at kommunen kan la særskilte utvalg eller eksisterende organer delta i forbered-

elsen, og særlig i større byer kan det være praktisk å opprette egne saneringsutvalg. Men bygningsrådet eller reguleringsrådet må komme med i alle tilfelle hvor det blir spørsmål om å nytte de nye lovregler ved en samlet strøksanering.

Saneringsvedtak, finansieringsprogram og forsøktakst (§§ 5—10 og 19).

Når bygningsrådet (eller kommunestyret) finner det påtrengende nødvendig at et tettbygd strøk fornyes, skal bygningsrådet utarbeide saneringsforslag. Også eiere og festere av grunnarealer i et strøk kan ta opp spørsmål om sanering i henhold til loven, og har i en viss utstrekning krav på at deres saneringsforslag blir tatt opp til behandling i kommunen, jfr. § 35 siste ledd.

Spørsmålet om det er påtrengende nødvendig å fornye et strøk, vil måtte avgjøres ut fra en samfunnsmessig og byplanmessig helhetsvurdering hvorunder bl. a. trafikkmessige, bygningsmessige, miljømessige og antikvariske hensyn vil gjøre seg gjeldende.

Bygningsrådets saneringsforslag skal først legges fram for formannskapet. Er formannskapet enig i at saken fremmes, skal forslaget gjøres kjent for grunneierne m. v. som gis anledning til å uttale seg. Deretter legges saken fram for kommunestyret. Treffer kommunestyret vedtak om sanering, skal det samtidig fastsette et finansieringsprogram for erverv av eiendommer og rettigheter i strøket. Departementet vil peke på at det av hensyn til den videre behandling av saneringsvedtaket ikke er nødvendig å gi spesifisert oppgave over utgiftene vedrørende de enkelte eiendommer. Det er i denne sammenheng tilstrekkelig med opplysning om totalkostnadene og om hvorledes finansieringen er tenkt ordnet. En vil også nevne at kommunen har anledning til å få avholdt prøvetakster for å få nærmere oversikt over de påregnelige utgifter, jfr. § 19.

Ved stadfestelse av saneringsvedtak skal departementet fastsette en frist for erverv av samtlige faste eiendommer i strøket og av leie- eller bruksrettigheter av en viss varighet. Departementet regner med at fristen til vanlig ikke bør overstige 5 år, men at det i omfattende og kompliserte saneringssaker kan bli nødvendig å fastsette en lengre frist.

Rådighetsinnskrenkninger (§§ 11—12).

Fra det tidspunkt saneringsforslaget er gjort kjent for grunneierne (rettighetshaverne), gjelder det et generelt forbud mot tomtedeling og byggearbeid. Fra samme tid innføres dessuten de

samme innskrenkninger i rådighetsretten som ellers gjelder for ekspropriasjonssaker (jfr. ervervslovens § 28).

Forkjøpsrett (§§ 13—17).

Det er en forutsetning at eiendommene og rettighetene i saneringsstrøket skal samles på én hånd. For å lette kommunens muligheter for å gjennomføre ervervene, etablerer loven forkjøpsrett for kommunen fra det tidspunkt departementet har stadfestet saneringsvedtaket og så lenge den fastsatte frist for erverv ikke er løpt ut. Reglene er utformet slik at de mest mulig svarer til bestemmelsene om forkjøpsrett i andre lover, bl. a. i midlertidig lov av 25. juni 1965 om forkjøpsrett for kommunene til utbyggingsformål og til friluftsførmål (forkjøpsrettsloven).

Ekspropriasjon (§ 18).

Loven gir kommunen direkte ekspropriasjonsrett til eiendommer og rettigheter i saneringsstrøket. Det kan imidlertid være praktisk å overlate gjennomføringen av saneringen til et annet rettssubjekt, f. eks. et saneringsselskap. Dersom kommunestyret anbefaler det, kan da departementet gi et slikt saneringsselskap ekspropriasjonsrett i den enkelte sak.

Innløsningsplikt for kommunen (§ 20).

Lovens utgangspunkt er at kommunen selv bestemmer når ervervene skal gjennomføres, bare det skjer innen den fastsatte frist (som til vanlig ikke vil overstige 5 år). Imidlertid vil forholdene i enkelte tilfelle — f. eks. hvor det gjelder større arealer eller innviklede rettsforhold — kunne tilsi at kommunen må få én forholdsvis rommelig frist for gjennomføringen. Ulempene for eierne ved båndleggelsen av deres eiendommer kan i slike tilfelle bli betydelige. Det er derfor inntatt i loven en bestemmelse som gir eiere (rettighetshavere) en rett til å kreve sine eiendommer (rettigheter) ekspropriert når det er gått tre år fra saneringsvedtaket ble stadfestet uten at ervervet er gjennomført. Departementet ber om å bli holdt underrettet om hvorledes denne regel virker i praksis, idet regelen vil bli tatt opp til ny vurdering dersom den viser seg å skape vansker for gjennomføringen av større saneringstiltak.

Departementet vil for øvrig peke på at kommunen bør stille seg mest mulig imøtekommende overfor anmodninger om innløsning også i de tre første år. Slik innløsning vil kunne by på praktiske og økonomiske fordeler for begge parter.

Løsningsrett for ekspropriaten (§ 21).

Dersom ikke alle eiendommer (rettigheter) i saneringsstrøket er ervervet innen den fastsatte frist, kan de eiere (rettighets-havere) som har mistet sin eiendom (rettighet) ved ekspropriasjon, kreve tilbakeføring. Eiendom eller rettighet som kommunen har ervervet ved frivillig salg eller ved forkjøp, kan derimot ikke kreves tilbakeført.

I § 21 er det vist til oreigningslovens § 10, annet ledd, første — tredje punktum, som lyder:

«Er det sett til vilkår etter fyrste leden at eiedomen eller retten skal nyttast på ein viss måte innan ein viss frist, og fristen vert overdrygd, kan den opphavlege eigaren eller rettshavaren krevja at oreigningsinngrepet skal gjerast om att mot at han legg frå seg vederlaget, så nær som ulempe-vederlag for den tid som går til dess eigar eller rettshavar atter kan råda over eiedomen eller retten. Påstår nokon av partane at det som i mellomtida er gjort med eiedomen, har minka eller auka eiedomsverdet for førre eigaren eller rettshavaren skal det gjerast frådrag for slik verdming eller tillegg for slik verdauke. Kor mykje eigar eller rettshavar i det fall skal svara att, vert fastsett ved skjøn.»

Erstatningstomt m. v. (§ 23).

Loven fastslår at kommunen så langt det er mulig bør gi de huseiere som mister sin eiendom ved ekspropriasjon, adgang til å overta annen tjenlig tomt i eller utenfor saneringsstrøket. Dette gjelder ikke bare for eiere av bolighus, men også for andre huseiere.

Når det gjelder de personer som blir uten bolig som følge av sanering (enten saneringen gjennomføres ved ekspropriasjon eller på annen måte), har kommunen plikt til å skaffe midlertidig bolig. Det er i lovens forarbeider understreket at det her ikke er tale om provisorisk eller mindreverdige bolig.

Departementet legger ved en del avtrykk av dette rundskriv og ber fylkesmannen gjøre det kjent for kommunene og tinglysingsdommerne i fylket.

Oslo, 8. juni 1967

Helge Seip

Kai Knagenhjelm